

Alperen Barut

**ANONİM ŞİRKETLERDE
EŞ ZAMANLI SERMAYE AZALTIMI
VE ARTIRIMI YAPILMASI**

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	V
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ANONİM ŞİRKETLERDE SERMAYE ARTIRIMI VE AZALTIMI

I. ANONİM ŞİRKETLERDE SERMAYE.....	5
A. Genel Olarak.....	5
B. Anonim Şirketlerde Sermayenin Özellikleri.....	7
1. Belirli ve Sabit Olması.....	7
2. Asgari Sermaye Zorunluluğunun Sağlanması.....	8
3. Paylara Bölünmüş Olması.....	9
4. Şirketin Malvarlığının Özünü Meydana Getirmesi ve Alacaklıları Koruması.....	10
C. Anonim Şirketlerde Sermaye Sistemleri.....	13
1. Esas Sermaye Sistemi.....	13
2. Kayıtlı Sermaye Sistemi.....	15
3. Değişken Sermaye Sistemi.....	22
D. Sermaye Türleri.....	26
1. Nakdi Sermaye.....	26
2. Ayni Sermaye.....	30
II. ANONİM ŞİRKETLERDE SERMAYE ARTIRIMI.....	38
A. Sermaye Artırım Türleri.....	41

1. Dış Kaynaklardan Sermaye Artırımı (Sermaye Taahhüdü Yoluyla Sermaye Artırımı)	41
a. Şirketin Dış Kaynaklardan Sermaye Artırımı Yapabilmesinin Ön Şartları	42
aa. Taahhüt Edilmiş Sermayenin Tamamen Ödenmiş Olması.....	42
bb. İç Kaynaklardan Sermaye Artırım İmkânı Olmaması..	44
cc. Şirketin TTK m. 376/3 Kapsamında Bulunmaması	50
b. Dış Kaynaklardan Sermaye Artırımının Uygulanması	53
aa. İştirak Taahhütnamesi Düzenlenmesi ve Asgari Peşin Ödeme Yükümlülüğü.....	53
bb. İmtiyazlı Pay Sahipleri Kurulu Kararı.....	54
cc. Yönetim Kurulu Beyanı.....	55
dd. Tescil ve İlanın Gerçekleştirilmesi	56
2. İç Kaynaklardan Sermaye Artırımı (Nominal Sermaye Artırımı – Bedelsiz Sermaye Artırımı).....	57
3. İç ve Dış Kaynaklardan Birlikte Sermaye Artırımı.....	59
B. Kayıtlı Sermaye Sisteminde Sermaye Artırımı.....	60
1. Dış Kaynaklardan Sermaye Artırımı	61
2. İç Kaynaklardan Sermaye Artırımı	66
C. Şarta Bağlı Sermaye Artırımı.....	66
1. Özellikleri	68
a. Genel Kurulun Artırım Kararı Alması	68
b. Payların Yönetim Kurulu Tarafından Çıkarılması	69
c. Pay Sahiplerinin Korunması	70
2. Sermaye Artırımının Tescil ve İlan Edilmesi	70
3. Şarta Bağlı Sermaye Artırımından Çıkılması.....	71
D. Kısa Yoldan Sermaye Artırımı	71
III. ANONİM ŞİRKETLERDE SERMAYE AZALTIMI.....	72
A. Sermaye Azaltım Türleri.....	74
1. Olağan (Kurucu) Sermaye Azaltımı.....	74

2. Basitleştirilmiş (Açıklayıcı) Sermaye Azaltımı.....	76
B. Sermaye Azaltım Yöntemleri	77
1. Payların İtibari Değerinin Azaltılması.....	79
2. Pay Sayısının Azaltılması	81
a. Payların Birleştirilmesi	83
b. Payların İmhası (İtfa).....	85

İKİNCİ BÖLÜM

EŞ ZAMANLI SERMAYE AZALTIMI VE ARTIRIMININ HUKUKİ TEMELİ VE UYGULAMA ALANLARI

I. EŞ ZAMANLI SERMAYE AZALTIMI VE ARTIRIMININ HUKUKİ TEMELLERİ.....	87
II. EŞ ZAMANLI SERMAYE AZALTIMI VE ARTIRIMININ UYGULAMA ALANLARI	97
A. TTK m. 376 Uyarınca Eş Zamanlı Sermaye Azaltımı ve Artırımı .	98
1. TTK m. 376 Kapsamı ve Genel Tanımı.....	98
2. Sermaye ve Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Yarısının Kaybedilmesi ve Alınabilecek Tedbirler	100
3. Sermaye ve Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Üçte İkisinin Kaybedilmesi ve Alınabilecek Tedbirler	101
a. Sermayenin Üçte Biri ile Yetinme (Sermaye Azaltımı) ..	102
b. Sermayenin Artırılması	104
c. Sermayenin Tamamlanması	105
d. Eş Zamanlı Sermaye Azaltımı ve Artırımı.....	110
aa. Eş Zamanlı Sermaye Azaltımı ve Artırımı Yapılabilmesinin Şartları	113
aaa. TTK m. 376 Uyarınca Sermaye Kaybı	113
bbb. Genel Kurul Tarafından Sermaye Azaltım ve Artırım Kararı Alınması.....	114
aaaa. Genel Kurulda Aranacak Nisaplar	115

bbbb. Genel Kurulun Yetkilerini Yönetim Kuruluna Devretmesi	120
bb. Sermaye Azaltımı.....	122
aaa. Şirket Alacaklılarının Korunması.....	122
bbb. Sermaye Azaltımının Sınırı	124
ccc. Sermaye Azaltımının Yöntemi.....	126
cc. Sermaye Artırımı	128
aaa. Sermaye Artırımının Yöntemleri	128
bbb. Sermaye Artırım Miktarı	131
ccc. Ödenmesi Gereken Asgari Sermaye Tutarı	134
ddd. Aynı Sermaye Getirilmesi	138
eee. İç Kaynaklardan Sermaye Artırımı	138
dd. Eş Zamanlı Sermaye Azaltım ve Artırımın Sonuçları	140
e. Birleşme.....	140
B. Bölünme İşleminde Eş Zamanlı Sermaye Azaltımı ve Artırımı...	142
1. Bölünme Kavramı ve Sebepleri	142
2. Bölünme Türleri	145
a. Tam ve Kısmi Bölünme.....	145
b. Simetrik ve Asimetrik Bölünme	146
c. Yeni Kuruluş Yoluyla ve Devralma Yoluyla Bölünme	148
3. Bölünme İşleminde Alacaklıların Korunması	149
a. Alacaklıların Teminat Yoluyla Korunması veya Borcun Ödenmesi	150
b. Teminat Yükümlülüğünün Ortadan Kalkması ve Eş Zamanlı Sermaye Azaltımı ve Artırımı	154
aa. Sermaye Azaltımının Sınırı.....	156
bb. Genel Kurulda Aranacak Nisap.....	157
cc. Getirilecek Sermayenin Türü.....	159
C. HAAO Kapsamında Eş Zamanlı Sermaye Azaltımı ve Artırımı İşlemi	161
1. Çıkarma Hakkı Kapsamında Eş Zamanlı Sermaye Azaltım ve Artırımı	162
a. Genel Olarak Çıkarma Hakkı	162

b. Çıkarma Hakkının Kullanılmasının Sebep Oluşturan Durumlar	162
aa. Azınlık Masraflarından Kurtulmak.....	163
bb. Şirket İçindeki Menfaat Çatışmalarından Kurtulmak.....	164
cc. Halka Açık Şirketi Halka Kapalı Hale Getirmek ve Yükümlülüklerden Kurtulmak.....	164
dd. Şirketler Topluluğunda Hakimiyet Sağlamak.....	165
c. Çıkarma İşleminin Tarafları	165
aa. Hâkim Pay Sahibi	165
bb. Çıkarılan Pay Sahibi.....	169
d. Çıkarma Hakkının Uygulama Prosedürü.....	170
aa. Kamunun Aydınlatılması.....	170
bb. Pay Değer Tespit Raporunun Açıklanması ve Satma Hakkının Kullanılması	170
cc. Hâkim Ortağın Şirkete Başvurması	171
dd. Eş Zamanlı Sermaye Azaltım ve Artırım İşleminin Gerçekleştirilmesi	172
aaa. Genel olarak	172
bbb. İşlemini Gerçekleştirecek Yetkili Organ	173
ccc. Sermaye Azaltımı	178
ddd. Sermaye Artırımı.....	179
eee. Eş Zamanlı Sermaye Azaltım ve Azaltımın Gerçekleşmesi.....	180
ee. Çıkarma Bedelinin Pay Sahiplerine Ödenmesi.....	181
2. Pay Tebliği Kapsamında Eş Zamanlı Sermaye Azaltımı ve Artırımı.....	182
a. Halka Açık Olmayan Şirketlerin Paylarının İlk Halka Arzı ve İşlem Öncesi Uyulması Gereken Şartlar Bakımından Eş Zamanlı Sermaye Azaltımı ve Artırımı...	182
b. Fon Çıkışı Gerektirmeyen Sermaye Azaltımı.....	185
aa. Genel Olarak	185
bb. Sermaye Azaltım Yöntemi	186

cc. Eş Zamanlı Sermaye Azaltım ve Artımının Uygulanması ve Sınırlamaları	186
dd. İşlemi Gerçekleştirecek Yetkili Organ ve Nisap	188
ee. Sermaye Taahhüdü ve Ödenmesi Gereken Asgari Sermaye	189

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

EŞ ZAMANLI SERMAYE AZALTIMI VE ARTIRIMININ UYGULANMASI

I. EŞ ZAMANLI SERMAYE AZALTIM VE ARTIRIM USULÜ	191
A. Yönetim Kurulu Tarafından Değişiklik Taslağının Hazırlanması	192
B. Özvarlığın Tespitine Dair Rapor Hazırlanması.....	194
C. Bakanlık İzni ve Temsilcisi	194
D. Genel Kurul Kararı	197
1. Gündemin Belirlenmesi.....	198
2. Genel Kurul Çağrısı.....	199
a. Yönetim Kurulu	202
b. Tek Pay Sahibi	203
c. Azlık	204
3. Genel Kurul Kararı	207
E. İPSÖK Kararı.....	208
F. Rüçhan Hakkının Kullanımı ve İştirak Taahhüdünün Toplanması.....	216
G. Nakdi ve Ayni Sermaye Taahhüdünün Ödenmesi	226
H. Yönetim Kurulu Beyanı.....	228
II. EŞ ZAMANLI SERMAYE AZALTIMI VE ARTIRIMINDA TESCİL EDİLECEK BELGELER VE OLGULAR.....	231
SONUÇ	233
KAYNAKÇA.....	247